

HANINGEN KUNTA SAA VÄHEM- MISTÖPOLIITTISEN OHJELMAN

Haningen kunta on päättänyt laatia oman vähemmistöpoliittisen ohjelman ohjaamaan toimintaa kansallisten vähemmistöjen oikeuksia edistävässä työssä.

Sivu 2

.....

SUOMALAISILLE PERUSKOULU- LUOKILLE HAETAAN KASVUA

Suomenkielisen peruskoulutoiminnan tavoitteena on tehdä lapsista aktiivisesti kaksikielisiä.

Sivu 5

.....

SEMINAARI VÄHEMMISTÖLAIN MUUTOKSISTA

Sivu 4

.....

UUTTA SUOMALAISTA ELOKU- VAA HANINGEN KIRJASTOSSA

Sivu 3

.....

TEEMANA VILHO OLLIKAINEN

Teatteriesitys "Tjära människa" sekä WAO-yhtyeen konsertti Haningessa 17. syyskuuta.

Sivu 3

.....

OM HANINGE PÅ SVENSKA

Läs mer på svenska på sidorna 6-7

Kuva: Roland Magnusson/MostPhotos

HANINGEN KUNTA SAA VÄHEMMISTÖPOLIITTISEN OHJELMAN

Ruotsin kansallisten vähemmistöjen oikeuksia vahvistettiin 1. tammikuuta 2019, jolloin vähemmistölakiin lisättiin joukko uusia määräyksiä. Uudet määräykset velvoittavat muun muassa kuntia asettamaan vähemmistötyölleen tavoitteita ja suuntaviivoja. Haningen kunta on päättänyt laatia oman vähemmistöpoliittisen ohjelman, jonka tarkoitus ohjata toimintaa ja yleisvaltaisesti kuvata kunnan tavoitteita ja pyrkimyksiä kansallisten vähemmistöjen oikeuksia edistävässä työssä. Ohjelma vahvistaa samalla kunnan työskentelyä vähemmistöjen hyväksi, selventäen oikeuksia, koordinoimista, vastuunjakoa ja seuranta. Tavoitteena on myös kunnan työntekijöiden ja poliitikkojen tukeminen ja ohjaaminen sekä vankemman perustan luominen toiminnan suunnittelulle.

Vähemmistöpoliittinen ohjelma kannustaa Haningen kuntaa yltämään kansallisten vähemmistökielten suojaamista ja edistämistä, vähemmistöjen omavaltaisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien vahvistamista sekä syrjinnän ehkäisemistä koskeviin kansallisiin tavoitteisiin. Ohjelmalla pyritään myös siihen, että kunta täyttää Euroopan neuvoston vähemmistöasioita koskevan puiteyleissopimuksen asettamat sitoumukset.

Lisäksi Haninge haluaa olla etulinjoilla edistämässä hyvien suhteiden luomista kansallisten vähemmistöjen ja enemmistöyhteiskunnan välille.

Työtehtävät valmistellaan vähemmistöpoliittisen työn hallintoryhmässä sekä neuvonpöytätilaisuuksissa vähemmistöryhmien ja Haningen kunnan hallintojen kanssa. Ohjelmasta, jonka lasketaan valmistuvan vuoden 2020 lopulla, päättää lopullisesti kunnanvaltuusto.

UUTTA SUOMALAISTA ELOKUVAA HANDENIN KIRJASTOSSA

Handenin kirjasto näyttää joukon uusia suomalaisia elokuvia Haningen kulttuuritalon auditoriossa. Haningen suomen kielen hallintoalueen tukema toiminta alkaa syyskuun lopulla ja jatkuu koko syksyn. Alla esimerkkejä syksyn elokuvatarjonnasta.

Maanantai 30. syyskuuta klo 18:00:

OLAVI VIRTA (2018)

Tositapahtumiin perustuva elokuva kertoo Suomen kautta aikojen menestyksekkäimmästä laulajasta. Olavi Virta (1915–1972) onnistui kulkemaan köyhyydestä huipulle mutta hänen rellestävä tapa elää johti lopulta siihen, että hän menetti kaiken paitsi lauluäänsensä.

Elokuvan jälkeen tarjotaan kahvia ja karjalanpiirakoita. Liput maksavat 20 kr kappale ja niitä myydään Handenin kirjaston lainatiskillä 2. syyskuuta alkaen.

Lauantai 12. lokakuuta klo 13:00:

PERHELAUANTAI – RISTO RÄPPÄÄJÄ JA SEVILLAN SAITURI (2015)

Risto Räppääjä saa Sevillassa asuvalta sukulaiselta, että tämä testamenttaa koko omaisuutensa Ristolle. Rauha ja Elvi-täti tekevät Ristosta salonkikelpoisen herrasmiehen. Pian kartanossa alkaa tapahtua kummia.

Elokuva on suomeksi ja se tekstataan ruotsiksi. Ikäraja: 6 vuotta. Vapaa pääsy.

Maanantai 28. lokakuuta klo 18:00:

SUOMEN HAUSKIN MIES (2018)

Tositapahtumiin perustuva elokuva kertoo vuodesta 1918, jolloin Helsingin laitamilla istuu tuhansia ihmisiä punavankileirissä. Heistä yksi on työväen teatteriyhdistyksen johtaja. Kuolemaan tuomittu mies ja hänen teatteriryhmänsä saattavat välttää teloituksen vain, jos saavat vahdit nauramaan.

TEEMA: VILHO OLLIKAINEN TIISTAINA 17.9.2019

Teatteriesitys

"Tjära människa" on yhden miehen esitys kansanlaulaja Vilho Ollikaisesta. Jordista tunnettu Jan Johansson tekee vapaan tulkinnan Ollikaisesta laulelmien esittäjänä, runoilijana ja ihmisenä.

Käsikirjoitus: Regina Veräjä ja Jan Johansson, ohjaus: Markus Forsberg.

Konsertti

Yhtye WAO koostuu muusikoista, jotka ovat kaikki jollakin tavoin inspiroituneet Vilho Ollikaisen musiikkitaiteesta. Yhtye perustettiin juuri sopivasti ennen teatteriesitys Tjära människan ensi-iltaa lokakuussa 2014. Siitä lähtien yhtye kiertää nimellä WAO (Wilho Akseli Ollikainen).

Tapahtuman tiedot:

Aika: Tiistai 17.9.2019 klo 19:00

Paikka: Handenin kulttuuritalo

Järjestäjä: Haningen suomen kielen hallintoalue. Esitystä sponsoroi Kulturrådet.

SEMINAARI VÄHEMMISTÖLAIN MUUTOKSISTA

Uudesta vähemmistölaista keskusteltiin Haningen kunnantalossa pidetyssä seminaarissa 2. toukokuuta. Seminaari pyrki selvittämään, mitä konkreettisia muutoksia laki vaatii kuntien vähemmistötyöltä.

Uusi vähemmistölaki astui voimaan 1. tammiukuuta. Laki pohjautuu Lennart Rohdinin vuonna 2017 johtamaan selvitykseen, jonka tavoitteena on ollut vahvistaa kansallisten vähemmistöjen ja kansallisten vähemmistökielten asemaa konkreettisesti, jokapäiväisessä kanssakäymisessä enemmistöyhteiskunnan kanssa.

Kokoonkutsujana toimi Haningen kunta ja seminaarin avasi kunnanneuvos **Petri Salonen**. Salonen tähdensi uuden lain merkitystä tärkeänä askeleena kohti vähemmistöjen parempaa huomioimista yhteiskunnan tarjoamissa palveluissa.

Haningen kunnan vähemmistökoordinaattori **Sanna Rantamäki** kertoi seuraavaksi uudessa vähemmistölaissa olevista muutoksista lain aikaisempaan versioon nähden. Lakia on terävöitetty monessa kohtaa niin, että kansallisia vähemmistöjä tukevat toimenpiteet, joista useat aikaisemmin ovat olleet vapaaehtois- ja suosituslähtöisiä, ovat uudessa lainsäädännössä muuttuneet pakottaviksi. Laki antaa kansallisille vähemmistöille ehdottoman oikeuden vaikuttaa ja osallistua yhteiskunnan kehitykseen.

Selvät tavoitteet ovat toinen keskeinen asia uudessa vähemmistölaissa. Kunnalla on velvollisuus konkretisoida, mitä vähemmistöpolitiikalla halutaan saavuttaa. Siksi Haningen kunta on päättänyt laatia oman vähemmistöpoliittisen ohjelman, josta voit lukea lisää sivulla 2.

Rantamäki huomioi lopuksi vähemmistöpolitiikassa merkittävää ajattelutavan muutosta:

Vähemmistölaki on asetettu sosiaalipalvelulain ylle niin, että jos lakien määräykset joutuvat jossakin asiassa vastakkain, vähemmistölaki on sosiaalipalvelulakia vahvempi.

Seminaarin toinen pääpuhuja oli **Helena Lundgren** Ruotsin kouluvirastolta. Lundgren tarkensi, kuinka vähemmistölain muutokset vaikuttavat muun muassa kouluviraston julkaisemiin ohjeisiin. Kouluilla on uuden lain myötä velvollisuus huolehtia siitä, että kansallisilla vähemmistöillä on mahdollisuus käyttää oikeuksiaan koulutoiminnassa.

Kansallisten vähemmistöjen oikeuksia vahvistavia muutoksia on tehty myös koululakiin. Lundgren kertoi esimerkkejä siitä, kuinka lainsäädännössä ollaan siirretty pakottavampiin ilmaisuihin esimerkiksi vähemmistökielillä tapahtuvan opetuksen suhteen. Oppilaalle annetaan esimerkiksi jatkossa oikeus opiskella äidinkielenä kansallista vähemmistökieltä, vaikka oppilas ei puhuisikaan kyseessä olevaa kieltä kotona ja vaikka hänellä ei olisi siitä minkäänlaista ennakotuntemusta.

Kuntien tehtäväksi jää Lundgrenin mukaan selvittää, mitä lakimuutokset käytännössä merkitsevät henkilökunnan kielitaitojen, lapsimäärien ja toiminnan laadun suhteen. Miten toimitaan esimerkiksi silloin, kun kielitaitoisesta henkilökunnasta on puute?

Selvää on kuitenkin Lundgrenin mukaan, ettei vähemmistökielellä tapahtuvasta opetuksesta saa sulkea pois muita oppilaita.

Uuden vähemmistölain soveltaminen on vasta alullaan ja vielä on vaikeaa arvioida, mihin muutoksiin lain voimaan astuminen käytännössä tulee johtamaan. Lainmuutosten selvänä tavoitteena on kuitenkin ollut kansallisten vähemmistöjen ja kansallisten vähemmistökielten aseman parantaminen yhteiskunnan palveluissa koko maassa.

Kuva: Martin von Pfaler

Peruskoulupäällikkö Pär Olsson neuvonpitoryhmän kokouksessa.

SUOMENKIELISILLE PERUSKOULULUOKILLE HAETAAN KASVUA

Suomenkielisen peruskoulutoiminnan tavoitteena on vahvistaa lasten kieli- ja kulttuuri-identiteettiä ja tehdä heistä aktiivisesti kaksikielisiä.

Perus- ja esikoululautakunta päätti maaliskuussa 2019 uusista suuntalinjoista Helsingin kunnan koulujen ja esikoulujen suomenkieliselle opetukselle. Peruskoulupäällikkö **Pär Olsson** tiedotti asiasta Suomen kielen hallintoalueen neuvonpitoryhmän kokouksessa 14.5.

Suuntalinjoissa määrätään muun muassa, että pedagogien ja opettajien on oltava kaksikielisiä ja että opetuksen tulee tapahtua integroiduissa luokissa, joissa on sekä suomenkielisiä, että ruotsinkielisiä oppilaita.

Kouluvalinnan yhteydessä Vikinga-koulun tarjoamasta suomenkielisestä opetuksesta on tiedotettava selvästi vanhemmille.

Suomenkielisen opetuksen osuus kaikesta opetuksesta tulee olemaan esikoululuokalla ja ala-asteella (luokat 1-3) 50 prosenttia. Aineet, joissa suomenkielisiä oppilaita opetetaan suomeksi, ovat matematiikka, luonnon-tiede, yhteiskuntatiede ja kirjoittaminen.

Olssonin mukaan Vikinga-koulun suomenkieliselle esikoululuokalle on tulevana syksynä ilmoittautunut 7–8 oppilasta. Suomenkielisten oppilaiden määrä 1. luokalla on 7, 2. luokalla 5 ja 3. luokalla 7. Suurin osa esikoululuokan oppilaista tulee suomalaisesta Kantele-esikoulusta.

Perus- ja esikoululautakunta haluaa lisätä suomenkielisten oppilaiden määrää. Syksyksi Helsingin kunnan kaksikieliseen suomenkieliseen peruskoulutoimintaan palkataan uusi, puoliaikainen opettaja ja suomenkielisiä oppilaita lähdetään hakemaan myös ympäröivistä kunnista.

HANINGE KOMMUN FÅR NYTT MINORITETSPOLITISKT PROGRAM

Den 1 januari 2019 stärktes de nationella minoriteternas rättigheter genom nya bestämmelser i minoritetslagen. Bland annat åligger det nu alla kommuner att ta fram mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Haninge kommun har beslutat att ta fram ett minoritetspolitiskt program. Programmet är ett styrdokument som ger en övergripande bild av kommunens ambition och vilja i arbetet med nationella minoriteters rättigheter. Programmet bidrar till en förstärkning av kommunens arbete genom att tydliggöra rättigheter, samordning, ansvarsfördelning och uppföljning. Det ska vara till stöd och ge vägledning för alla anställda och förtroendevalda i kommunen samt utgöra underlag i verksamhetsplaneringen.

Målet med det minoritetspolitiska program-

met är att Haninge kommun ska leva upp till de nationella målen att skydda och främja nationella minoritetsspråken, att stärka minoriteternas egenmakt och inflytande, att arbeta mot diskriminering och leva upp till de åtaganden som europarådets minoritetskonventioner innebär.

Haninge strävar också efter att ligga i framkant i avseende att ha goda relationer mellan de nationella minoriteterna och majoritetssamhället.

Arbetet kommer att beredas i styrgruppen för minoritetspolitiska arbetet genom samråd med minoritetsgrupper och berörda förvaltningar i Haninge kommun. Programmet kommer i slutändan att fastställas av kommunfullmäktige och beräknas vara färdigt mot slutet av år 2020.

SEMINARIUM OM ÄNDRINGARNA I MINORITETSLAGEN

Den nya minoritetslagen diskuterades under ett seminarium i Haninge kommunhus den 2 maj. Syftet var att utreda vilka konkreta förändringar som lagen kräver när det gäller minoritetsarbetet i kommunerna.

Seminariet öppnades av kommunalrådet **Petri Salonen**, som framhöll betydelsen av den nya lagen som ett led i att fästa större uppmärksamhet vid de nationella minoriteternas behov i frågor som rör samhällstjänster

Haninge kommuns minoritetssamordnare **Sanna Rantamäki** gick därefter igenom de viktigaste ändringarna i den nya minoritetslagen. Flera bestämmelser som tidigare varit

frivilliga eller rekommendationsbaserade har i den nya lagen blivit tvingande. Lagen ger de nationella minoriteterna oinskränkt rätt att påverka och delta i samhällsutvecklingen.

Seminariets andra huvudtalare var **Helena Lundgren** från Skolverket. Hon förklarade hur ändringarna i minoritetslagen påverkar Skolverkets riktlinjer. Skolorna får i och med den nya lagen i uppgift att se till att de nationella minoriteterna har möjlighet att använda sina rättigheter inom skolverksamheten.

Tillämpningen av den nya minoritetslagen har bara precis börjat. Dess syfte är dock solklart – att ge stöd åt de nationella minoriteterna.

NY FINSK FILM VISAS PÅ HANDENS BIBLIOTEK I HÖST

Handens bibliotek visar ett antal samtida finska filmer i kulturhusets auditorium. Filmvisningarna startar i slutet av september och pågår under hela hösten. Som arrangör står biblioteket i Handen med stöd av finskt förvaltningsområde. Nedan några exempel.

Måndag 30 september kl 18:00

OLAVI VIRTA - EN OFÖRGLÖMLIG RÖST (2018)

Den verklighetsbaserade filmen berättar om Finlands mest framgångsrike sångare genom tiderna. Olavi Virta (1915–1972) lyckades ta sig från fattigdom till toppen, men hans struliga privatliv ledde till slut till att han förlorade allt utom sin sångröst.

Efter filmen serveras kaffe och karelska piroger. Biljetter à 20 kr säljs i lånedisken i biblioteket i Handen fr o m 2 sept.

Lördag 12 oktober kl 13:00:

FAMILJELÖRDAG – RISTO RAPPARE (2015)

I filmen Risto Rappare och den snåle från Sevilla får Risto veta att han kommer att ärva en avlägsen släkting som bor i Sevilla. Därför ska han skolas till en belevad herre, något som är lättare sagt än gjort.

Språk: Finska med svensk textning. Från 6 år. Fri entré.

Måndag 28 oktober kl 18:00:

SKRATTA ELLER DÖ (2018)

Verklighetsbaserad historia från tiden under inbördeskriget. En teatergrupp blir lovad att få sin dödsdom upphävd på ett villkor – att de kan få fångvaktarna att skratta.

TEMA: VILHO OLLIKAINEN

Tisdag 17/9 2019

Teaterföreställning

Tjära människa är en enmansföreställning om vissångaren, poeten och människan Vilho Ollikainen, fritt tolkad av folkmusikern Jan Johansson, känd från JORD, Pajala-Tatawin med mera. Manus: Regina Veräjä och Jan Johansson. Regi: Markus Forsberg.

Konsert

Medlemmarna i gruppen WAO har alla på olika sätt inspirerats och berörts av Vilho Ollikainens konstnärsskap och lagom till premiären av Tjära människa i oktober 2014 bildades gruppen som sedan dess turnerar under namnet WAO (Wilho Akseli Ollikainen).

Mer om evenemanget:

Tid: Tisdag 2019-09-17 kl 19:00

Plats: Kulturhuset Handen

Arrangör: Finskt förvaltningsomr. Haninge. Föreställningen stöds av Kulturrådet.

LUE SUOMALAISIA LEHTIÄ

Kunnan kirjastoissa voit seuraavia suomalaisia uutis- ja aikakauslehtiä:

Handen:

Apu, ET-lehti, Helsingin Sanomat, Kaksplus, Kodin kuvalehti, Ruotsin suomalainen, Suomen kuvalehti, Suomen Uutisviikko ja Tieteen kuvalehti

Brandbergen ja Västerhaninge:

Kotiliesi, Ruotsin suomalainen ja Suomen Uutisviikko.

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER

Toimitus / Redaktion:

Martin von Pfaler, suomenkielinen verkkotoimittaja / finskspråkig webbredaktör,
070-577 56 61, martin.vonpfaler@haninge.se
Sanna Rantamäki, vähemmistökoordinoija / minoritetssamordnare,
08-606 88 73, sanna.rantamaki@haninge.se

Vastaava julkaisija / Ansvarig utgivare:

Anna Berglund, tiedotuspäällikkö / kommunikationschef,
08-606 79 67, anna.berglund@haninge.se

Etusivun kuvat / Bilder på framsidan: Blombukett: Mostphotos. Per Olsson: Martin von Pfaler. Musikgrupp: WAO